

Zveřejnění dle § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Dotaz:

Směrnice RED III ve svém čl. 15c odst. 1 písm. a) bodu i) obsahuje následující ustanovení: „Členské státy upřednostní umělé a zastavěné plochy, jako jsou střechy a fasády budov, dopravní infrastruktura a její bezprostřední okolí, parkoviště, zemědělské podniky, skládky, průmyslové areály, doly, umělé vnitrozemské vodní útvary, jezera nebo nádrže a případně městské čistírny odpadních vod, a dále znehodnocenou půdu, kterou nelze využívat pro zemědělství“. Zákon č. 249/2025 Sb., o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie však toto ustanovení netransponuje do české legislativy.

Současný postup příprav a vytyčování akceleračních zón připomíná spíše vyhledávání pozemků vhodných pro činnost developerů větrných parků, a to na pozemcích neodpovídajících shora uvedené směrnici i dalším ustanovením EU pro jejich transparentní určení. V této situaci existuje i vážné riziko příslibu lukrativních cen elektřiny garantovaných státním rozpočtem anebo již deklarovaným plánem takového postupu financování ze strany ČR, aniž by byl naplněn postup popsáný ve Směrnici RED III.

V souvislosti s výše uvedeným stavem se šíří i fáma (dezinformace) že pokud takovéto pozemky developerům větrných parků nevytýčíme a nepřislíbíme jim finanční garanci, neobdržíme dotaci od EU. Toto tvrzení je nepravdivé ze dvou důvodů:

- 1) EU požaduje pouze vytyčení pozemků, nikoli garanci návratnosti pro investora, a je požadováno pouze vytyčení takových pozemků, nikoli příslib výstavby na nich a jeho garanci státním rozpočtem zainteresovaným ekonomicky subjektům;
- 2) EU má zřejmě na mysli vytyčení pozemků v souladu se Směrnicí RED III, tedy na nepotřebných plochách dle shora citované článku, nikoli „českou cestou“ v krajině a s vynecháním účasti protestující veřejnosti a orgánů hygienické prevence, ochrany přírody i památkové péče, která je v jiných členských státech EU i v celé Unii povinná.

Účelem dotazu je získat podklady pro odborníky k nápravě výše uvedeného stavu a transparentnímu určení akceleračních zón v souladu se Směrnicí RED III.

Předmět dotazu – Databáze brownfieldů a databáze jednotlivých prvků podle shora citované Směrnice RED III, konkrétně:

- umělé a zastavěné plochy, jako jsou střechy a fasády budov,
- dopravní infrastruktura a její bezprostřední okolí,
- parkoviště,
- zemědělské podniky,
- skládky,
- průmyslové areály,
- doly,
- umělé vnitrozemské vodní útvary, jezera nebo nádrže,
- městské čistírny odpadních vod,
- znehodnocená půda, kterou nelze využívat pro zemědělství.

Pod pojmem „potřebná data“ se pro účel tohoto dotazu rozumí i kterákoli z položek výše uvedeného seznamu nebo i její část.

Dotaz podle zákona 106/1999 Sb.:

- 1) Existují potřebná data ve Vašem resortu?
- 2) Byla potřebná data vyžádána v minulosti k přípravě podkladů k Zákonu č. 249/2025 Sb.?
- 3) Prosíme o zpřístupnění potřebných dat nebo jejich kopii, nejlépe v elektronické formě.

Odpověď:

K jednotlivým částem Vaší žádosti uvádíme následující:

Ad 1):

MMR taková data samo nevytváří. Některá z uvedených dat jsou od jejich poskytovatelů, nebo z digitální technické mapy předávána do centrální databáze územně analytických podkladů v Národním geoportálu územního plánování.

Nad rámec dotazu si MMR dovolilo upozornit, že velká část Vámi požadovaných dat je k dispozici v Základní bázi geografických dat České republiky (ZABAGED), kterou spravuje Český úřad zeměměřický a katastrální. Data ZABAGED jsou volně dostupná ke stažení na webu ČÚZK – [zde](#).

Ad 2):

Požadovaná data, tj. databáze brownfieldů a databáze jednotlivých prvků zmíněných v čl. 15c odst. 1 písm. a) bodu i) směrnice RED III nebyla podkladem pro tvorbu zákona, neboť zákon je souborem právních ustanovení, nikoliv souborem georeferencovaných dat. Z toho důvodu nebyla taková data při tvorbě zákona použita.

Samotný požadavek čl. 15c odst. 1 písm. a) bodu i) směrnice RED III byl při tvorbě zákona zohledněn a je transponován v ustanovení § 4 odst. 3 ZOZE. Tímto si zároveň dovolujeme upozornit, že Vaše tvrzení, že „zákon č. 249/2025 Sb. ... toto ustanovení netransponuje do české legislativy,“ se nezakládá na skutečnosti.

Ad 3):

Data, která má k dispozici MMR v centrální databázi územně analytických podkladů České republiky, mohou být v souladu s § 64 odst. 2 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, použita pouze pro činnost orgánů veřejné správy a pro činnost projektanta územně plánovací dokumentace a územní studie, a nelze je tedy poskytnout subjektu stojícímu mimo veřejnou správu v režimu poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím.

Dále nad rámec Vašich dotazů potvrzujeme, že MMR není známa žádná skutečnost, která by ČR zavazovala poskytovat stavebníkům větrných parků finanční garanci. Také lze souhlasit, že vymezení akcelerační oblasti nenahrazuje (a ani negarantuje) povolení konkrétního záměru. Smyslem vymezení akceleračních oblastí je výstavbu záměrů na využití obnovitelných zdrojů zjednodušit.

Co se týče procesu vymezení akceleračních oblastí, dovolujeme si upozornit, že na proces vymezení akceleračních oblastí je nutno aplikovat příslušná ustanovení ZOZE v souběhu s příslušnými ustanoveními stavebního zákona, tzn. že akcelerační oblasti se vymezují v územně plánovací dokumentaci a příslušná územně plánovací dokumentace podléhá procesu společného jednání (§ 94 stavebního zákona) i veřejného projednání (§ 96 a 97 stavebního zákona).

K územně plánovací dokumentaci vymezující akcelerační oblast se povinně zpracovává vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, jehož součástí je i vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí (tzv. SEA), dalším povinným podkladem je posouzení návrhu akcelerační oblasti ve vztahu k výskytu volně žijících živočichů, planě rostoucích rostlin a přírodních stanovišť v akcelerační oblasti podle § 11 odst. 3 zákona č. 249/2025 Sb., nebo obdobné posouzení podle § 11 odst. 4 zákona č. 249/2025 Sb.

Je třeba připomenout, že dosud nejsou v České republice žádné akcelerační oblasti závazně vymezeny. Aktuálně MMR jako pořizovatel a Ústav územního rozvoje jako zpracovatel připravují Změnu č. 2 Územního rozvojového plánu, kterou budou vymezeny akcelerační oblasti celostátního významu pro větrné elektrárny a pro fotovoltaiku. Společné jednání a veřejné projednání Změny č. 2 ÚRP Územního rozvojového plánu MMR předpokládá ve 2. kvartálu tohoto roku. Nelze tedy rozhodně souhlasit s tvrzením, že akcelerační oblasti se vymezují „s vynecháním účasti protestující veřejnosti a orgánů hygienické prevence, ochrany přírody i památkové péče.“

Při vymezení akceleračních oblastí ve Změně č. 2 ÚRP budou rovněž přiměřeně zohledněny požadavky § 4 odst. 3 zákona č. 249/2025 Sb. – s přihlédnutím k měřítku ÚRP a jím vymezovaných oblastí celostátního významu a k charakteru technologií, pro něž se akcelerační oblasti vymezují.